

โครงการการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนชายฝั่งทะเล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์บริการวิชาการ ร่วมกับสำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ นำโดย รองศาสตราจารย์ ดร.อรอนงค์ เฉียบแหลม อาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม สำนักวิชาการจัดการ ได้จัดทำโครงการการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนชายฝั่งทะเล จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ

- 1) เพื่อส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและการตลาดคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชุมชนประมงชายฝั่ง ในจังหวัด นครศรีธรรมราช
- 2) เพื่อพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ในชุมชนชายฝั่งทะเล จังหวัด นครศรีธรรมราช
- 3) เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้การท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำในชุมชนชายฝั่งทะเล จังหวัดนครศรีธรรมราช

การส่งเสริมสังคมคาร์บอนต่ำ จากเป้าหมายการลดการผลิตที่ทำให้เกิดคาร์บอน ในส่วนของโครงการ นี้ที่วิจัยได้หยิบยกประเด็นของกิจกรรมชุมชนชายฝั่งนำร่องที่สามารถเชื่อมโยงเรื่องการผลิตการใช้คาร์บอน โดยกำหนดให้มีกิจกรรมการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ กิจกรรมต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงวิถีที่มีอยู่เดิมเชื่อมโยงสู่ การท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ และกิจกรรมส่งเสริมการตลาดเทศกาลกินปูม้าและสินค้าประมงชายฝั่งแบบคาร์บอน ต่ำ ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้ชาวประมงและบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสังคมคาร์บอน ต่ำตามเป้าหมายของรัฐบาล

โดยมีการดำเนินการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำในพื้นที่ 4 ชุมชน ในพื้นที่ชุมชนชายฝั่ง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีภาคีเครือข่ายให้ความร่วมมือในการดำเนินการทั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ภาคเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ ดังมีกิจกรรมดังนี้

1. การสำรวจศึกษาศักยภาพเพื่อการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ทำการสำรวจในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ธนาคารปูม้า และประมงชายฝั่งบ้านในถุ้ง ธนาคารปูม้าบ้านแหลมโฮมสเตย์ ธนาคารปูม้าบ้านปากพูน และธนาคารปูม้าบ้าน ปากพญา โดยทำการสัมภาษณ์และสำรวจพื้นที่ ประเมินศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว
2. ประเมินกิจกรรมการท่องเที่ยวและรูปแบบการท่องเที่ยวในปัจจุบันของชุมชนท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล โดยประเมินกิจกรรมที่ดำเนินการท่องเที่ยวอยู่ในปัจจุบัน
3. พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต และสอดคล้องกับการท่องเที่ยวเดิม โดยมีการปรับ ลด ขาดหาย ในส่วนของกิจกรรม
4. ให้ความรู้แก่ชุมชนท่องเที่ยวทั้ง 4 แห่ง ในประเด็น ดังนี้
 - 1) รูปแบบและกิจกรรมการท่องเที่ยวในปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
 - 2) ทางเลือกของกิจกรรมที่สามารถปรับได้

3) การปรับปรุงแบบการดำเนินการท่องเที่ยวเพื่อลดการปล่อยคาร์บอน ได้แก่ การเดินทาง การประกอบอาหาร วัตถุประสงค์ เป็นต้น

4) พัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ที่ชุมชนมีความพร้อมในการดำเนินการได้ด้วยตัวเอง พร้อมทั้งปรับปรุงแบบการดำเนินกิจกรรมดังนี้

4.1 ศูนย์เรียนรู้ธนาคารปูม้าและประมงชายฝั่งบ้านในถุ้ง กิจกรรมเดินชมและศึกษาวิถีชีวิตชุมชน-การประกอบอาหารจากวัตถุดิบท้องถิ่น-ปล่อยปูสู่ทะเลโดยเรือพลังงานแสงอาทิตย์

4.2 ธนาคารปูม้าบ้านแหลมโสมสเตย์ กิจกรรมปั่นจักรยานชมวิถีชีวิตชุมชน

4.3 ธนาคารปูม้าบ้านปากพูน กิจกรรมพายเรือชมอุโมงค์เมซอน ระบบนิเวศป่าชายเลน

4.4 ธนาคารปูม้าบ้านปากพญา กิจกรรมปลูกป่าชายเลน ฆมหอยแครง และเดินป่าศึกษาธรรมชาติ

จากการพัฒนากิจกรรมและเส้นทางท่องเที่ยวชุมชนชายฝั่งทะเลคาร์บอนต่ำ โดยการจัดตั้งธนาคารปูม้า เพื่อการสร้างแนวทางการฟื้นฟูปูม้าในท้องทะเล กิจกรรมท่องเที่ยวในชุมชนชายฝั่ง และพื้นที่ใกล้เคียง ช่วยแก้ปัญหาเรื่องรายได้ของชาวประมง ส่งเสริมอาชีพทางเลือก ด้านการท่องเที่ยว วิถีประมง ผู้ประกอบการร้านอาหาร บริษัทนำเที่ยว การรองรับศักยภาพในการขยายผลกลุ่มธนาคารปูม้า ให้มีมูลค่าอย่างยั่งยืน จึงนำรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ส่งเสริมวิถีภูมิปัญญาประมงปูม้า และจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวธนาคารปูม้า ทำให้เกิดอาชีพหนุนเสริมการท่องเที่ยว ปลายทางของงานวิจัยคือการเพิ่มมูลค่า ประมงปูม้าอย่างยั่งยืนในทุกมิติ และการยกระดับการเป็นสังคมคาร์บอนต่ำในพื้นที่ชายฝั่งทะเลจังหวัดนครศรีธรรมราช